

DV MELBURNAS NODALAS LATVIEŠU LEĢIONA UN O. KALPĀKA ATCERE

1952. gadā Daugavas Vanagu organizācija zvērēja godināt Latvijas leģionārus, nosaucot 16. martu pa Leģionāru Atceres dienu, godinot varonību lielās kaujās, kur abas, 15. un 19. divīzijas, 1944. gadā varonīgi cīnījās pie Vēlikajas upes pret sarkano armiju.

Šorīt Fawknera kapsētā DVMN valdes locekļi nolika vainagu pie pieminējamā atceroties tās dzīvības, kuras tika upurētas tautas un tēvzemes labā, cīņā pret ļauno komunistu varu. Paskaidrojums par šo dienas atceri tika dots angļiski, lai tie, kuri bija klāt un nerunā Latviski saprot mūsu veltījumu.

Šogad arī nolikām ziedus uz nezināmā kareivja kapa vietas.

DV mītnes priekšā plīvoja abi, Austrālijas un Latvijas, karogi stiprā, siltā ziemēļu vējā.

(Turpinājums 7. lpp.)

Daugavas Vanagi noliek ziedus uz nezināmā kareivja kapa vietas.
Foto: I. Ābele.

Austrālijas Daugavas Vanagu delegātu sanāksme

Austrālijas Daugavas Vanagu darba koordinēšanai un mūsu lēmumu apspriešanai un pieņemšanai katru gadu vanagi sanāk uz savu sēdi kādā no savām nodaļām. Šogad tas notika 10. martā Adelaidē, kad jau astoņos no rīta Austrālijas vanagi sāka nolaisties Adelaides nodaļas pilī Clarke ielas pašā galā, kur mūs sagaidīja vieglas brokastis. Nezinu gan cik vieglas tās bija, jo pēc tām un pēc smalkmaizītēm un vēl dažādām kūciņām, tējas vai kafi-

jas, es jau biju gatavs jebkuriem šīsdienas uzdevumiem.

Kamēr mēs vēl mielojāmies pie gardumiem, mandātu komisija, ar Astru Kronīti priekšgalā, jau reģistrēja delegātus un pārbaudīja viņu pilnvaras pārstāvēt savas nodaļas. Pēc mandātu Komisijas datiem, tad Daugavas vanagiem Austrālijā ir 423 biedri, sadalīti piecās nodaļās, piecās pilsētās: Adelaidē, Melburnā, Sidnejā, Kanberā un Pertā. Šīs nodaļas tika pārstāvē-

tas ar septiņiem delegātiem un astoņām pilnvarām: divas Adelaidē, divas Melburnā, divas Sidnejā un pa vienai Kanberā un Pertā. Kad nu šis darbs bija paveikts, delegāti tika aicināti pie galda un mēs klausījāmies, tept zālē, uz krēsliem.

DV Austrālijas valdes priekšsēdis Aleksandrs Grimms atklāja sēdi un lūdza prāv. Priedkalnu noturēt īsu svētbrīdi, kuru beidzām visi kopā nodziedot mūsu

(Turpinājums 7. lpp.)

DVAV delegātu sanāksmes vadība: no kr. sēž. sek. Ilga Vēvere, Gunta Vagare, DVAV pr. Aleksandrs Grimms, Gunta Rudzītis, Ināra Sīkais un Aija Balode. Stāv no kr.: Jānis Kārklīšs, sēdes vad. Ilmārs Rudaks un Imants Kronītis. Foto: Agris Ezeriņš.

ATCERĒSIMIES - PIEMINĒSIM LATVIJAS BRĪVĪBAS CĪNĪTĀJUS

Atcerēsimies un pieminēsim mūsu Latvijas brīvības cīnītājus, mūsu Otrā pasaules karā kritušos latviešu karavīrus - leģionārus, kuri, atrodoties starp divām nežēlīgām un necilvēciskām diktatoriskām varām, totalitāro Padomju Savienību un nacistisko Vāciju, tomēr cīnījās un ziedoja savu dārgāko par savu tēvzemi un dzimteni - par Latviju.

Kā PSRS izturējās pret leģionāriem pēc kara?

Nesamierināmās diskusijās par latviešu karavīru gaitām Otrajā pasaules karā nereti paliek nepamanīta kāda mazāk zināma vēstures lappuse – pēc-kara represijas pret bijušajiem latviešu leģionāriem, viņu ieslodzīšana padomju filtrācijas un Gulaga nometnēs.

Laikā, kad latviešu leģionāru atcere 16. martā no vienkāršas kara veterānu pieminēšanas dienas ir kļuvusi par vēstures norišu dažādo skaidrojumu un politisko uzskatu sadursmes datumu, ikvienam ir vērts atcerēties, kā komunisti okupētajā Latvijā vairāku desmitu gadu garumā ierobežoja dzīves un darba apstākļus kara veterāniem.

Izsūtījums garantēts

Otrā pasaules kara laikā nacionālsociālistiskās Vācijas bruņotajos spēkos cīņā pret Padomju Savienību bija iesaistīti ap 115 000 latviešu karavīru.

Karam beidzoties, gandrīz 50 000 no viņiem nonāca padomju gūstā un ilgāku vai īsāku laiku

bija ieslodzīti PSRS filtrācijas un Gulaga nometnēs.

Viņu vidū bija jau 1943.–1944. gadā cīņās Austrumu frontē Krievijā gūstā kritušie, savas vienības pazaudējušie vai atstājušie karavīri, 1944.–1945. gadā uz Vācijas nosūtītie un cīņās ielenktie vai ievainotie leģionāri. Arī no Itālijas, Francijas, Zviedrijas izdotie un no angļu un amerikāņu gūsta uz Padomju Savienību repatriējušie karavīri un latviešu leģionāri, kas kara beigās 1945. gada 8. maijā sagaidīja Kurzemes frontē.

Ķēdēs izkārtojušās Sarkanās armijas vienības līdz pat 1945. gada maija beigām Kurzēmē "izķemmēja" tikko ieņemtos apgabalus un visus vīriešus vecumā no 16 līdz 60 gadiem sadzina ar dzeloņdrātīm nožogotās savākšanas vietās.

Sagūstītie leģionāri bieži tika aplaupīti – viņiem atņēma pulksteņus, zābakus un labāko apģērbu. Nereti bija gadījumi, kad gūstā kritušos aizturēšanas

(Turpinājums 7. lpp.)

Padomju ieslodzījumā 1957. gada 18. novembrī. No kr.: Pulkvedis-leitnants Voldemārs Reiholds, pulkvedis-leitnants Jānis Veide un no labās puses kapteinis Pēteris Zībēns. Foto: Latvijas Okupācijas muzejs.